

**UNIwersytet Technologiczno-Przyrodniczy
IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY**

WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT

**WYMOGI DOTYCZĄCE REDAGOWANIA
PRAC DYPLOMOWYCH**

Studia I stopnia kończą się napisaniem pracy inżynierskiej, natomiast studia II stopnia – pracy magisterskiej. W obu przypadkach, aby uzyskać dyplom ukończenia studiów należy przystąpić do egzaminu dyplomowego, którego integralną częścią jest napisana praca dyplomowa.

Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z kierunkiem studiów i przedstawiony studentowi nie później niż rok przed terminem ukończenia studiów (Regulamin studiów UTP w Bydgoszczy – www.utp.edu.pl).

Praca powinna być napisana w języku polskim, poprawnie stylistycznie oraz zgodnie z zasadami ortografii, gramatyki i interpunkcji. W tekście pracy dyplomowej należy stosować formę bezosobową w czasie przeszłym, np.: wykonano, prowadzono. Nie wolno używać określeń: wykonałam/wykonałem, prowadziłam/prowadziłem itp.

Pracę dyplomową należy napisać z zachowaniem praw autorskich zgodnie z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z 2006 r. Nr 46, poz. 328) oraz Ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.). Niezbędne jest zamieszczenie oświadczenia Autora pracy, że została ona wykonana samodzielnie, że nie jest plagiatem, a Autor odpowiada za treści zawarte w pracy.

STRUKTURA I ZAWARTOŚĆ PRACY EKSPERYMENTALNEJ

1. Pracę dyplomową otwiera **STRONA TYTUŁOWA**, na której powinny znajdować się następujące informacje: nazwa uczelni w pełnym brzmieniu, nazwa wydziału, kierunek studiów, specjalność, imię (imiona) i nazwisko Autora, tytuł pracy w języku polskim, tytuł pracy w języku angielskim, rodzaj pracy dyplomowej (inżynierska, magisterska), nazwisko Promotora i opcjonalnie Konsultanta merytorycznego, ponadto nazwa katedry, nazwa miejscowości i rok opublikowania pracy (*wzór, str. 9*).
2. Kolejne strony pracy mogą być poświęcone podziękowaniom, informacjom o źródłach finansowania, o współpracy, itp.
3. Dalsza część pracy powinna składać się z następujących rozdziałów:
  1. **WSTĘP** kończący się wyraźnie wyodrębnionym **celem pracy**
  2. **PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA**
  3. **MATERIAŁ I METODY**
  4. **WYNIKI/WYNIKI I ICH OMÓWIENIE** lub **WYNIKI I DYSKUSJA**
  5. **DYSKUSJA** (jako oddzielny rozdział lub połączony z **WYNIKAMI**)
  6. **WNIOSKI/PODSUMOWANIE**
  7. **SPIS PIŚMIENNICTWA**
  8. **STRESZCZENIE/SUMMARY**
  9. **ANEKS** (opcjonalnie)

1. WSTĘP

Wstęp powinien być wprowadzeniem w tematykę zagadnienia będącego przedmiotem pracy dyplomowej. We wstępie należy uzasadnić podjęcie danego tematu badań. Rozdział ten powinien zawierać wyraźnie wyodrębniony cel pracy.

2. PREGLĄD PIŚMIENICTWA

Przegląd piśmiennictwa powinien zostać opracowany na podstawie rzetelnego przeglądu literatury krajowej i zagranicznej, z wykorzystaniem czasopism naukowych, aktów prawnych, norm, podręczników akademickich, doniesień konferencyjnych, itp.

3. MATERIAŁ I METODY

Rozdział ten powinien zawierać informacje dotyczące materiału badań, organizacji doświadczenia i zastosowanych metod badawczych oraz analiz statystycznych.

4. WYNIKI/WYNIKI I ICH OMÓWIENIE

Szczegółowe omówienie wyników zestawionych w formie tabel, rycin, schematów, fotografii, które powinno umieścić się w odpowiednich miejscach w tekście korespondującym z ich opisem. Wyniki powinny być poddane analizie statystycznej z użyciem odpowiednich testów. Wszystkie ryciny, tabele, wykresy, schematy, itp., powinny być podpisane i ponumerowane w celu umożliwienia odwoływania się do nich w tekście. Zgodnie z zasadami polskiej pisowni tytuły tabel, rysunków i wykresów, itp. nie kończą się kropką.

5. DYSKUSJA

Analiza wyników na podstawie przeprowadzonych badań w odniesieniu do aktualnej wiedzy naukowej z danego zakresu z wykorzystaniem piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, zamieszczonego w rozdziale **SPIS PIŚMIENICTWA**. Dopuszczalne jest stworzenie rozdziału **WYNIKI I DYSKUSJA** zawierającego omówienie wyników oraz ich analizę w oparciu o dostępną literaturę.

6. WNIOSKI/PODSUMOWANIE

Krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy uzyskanych wyników badań, analiz i oznaczeń w odniesieniu do założonego celu pracy.

7. SPIS PIŚMIENICTWA

Wykaz wykorzystanego w pracy piśmiennictwa – publikacji naukowych, publikacji popularno-naukowych, doniesień konferencyjnych, pozycji książkowych, aktów prawnych, norm, dyrektyw oraz innych źródeł, w tym rzetelnych stron internetowych.

8. STRESZCZENIE/SUMMARY

Streszczenia powinny być jednostronicową syntezą pracy dyplomowej i stanowią kompleksowy opis pracy zawierający jej cel, hipotezy badawcze, materiał i metody, wyniki, wnioski. Streszczenia powinny zawierać od 3 do 5 słów kluczowych. Streszczenie w języku angielskim musi być dokładnym tłumaczeniem streszczenia w języku polskim.

9. ANEKS

Rozdział ten może zawierać załączone do pracy niezbędne schematy technologiczne, zdjęcia, spisy tabel, wykresy, rysunki, itd., lub wyniki analiz uzyskane dla pojedynczych prób lub pojedynczych obserwacji.

STRUKTURA PRACY ANKIETOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

1. Wstęp
2. Przegląd piśmiennictwa
3. Opis procesu ankietyzacji
(wzór ankiet, sposób przeprowadzania ankiet, itp.)
4. Wyniki (wyniki własne zebrane przez autora, zawierające elementy analizy statystycznej)/Dyskusja
5. Wnioski/Podsumowanie
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy przeprowadzonej ankietyzacji w odniesieniu do założonego celu pracy)
6. Spis piśmiennictwa
7. Streszczenie/Summary
8. Aneks

STRUKTURA PRACY PROJEKTOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

1. Wstęp i cel pracy
2. Przegląd piśmiennictwa (opis występujących dotychczas rozwiązań)
3. Opis projektu
(założenia projektowe, dokumentacja projektu, itp.)
4. Wyniki (wyniki własne zebrane przez autora)/Dyskusja
5. Wnioski/Podsumowanie
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy przeprowadzonego projektu w odniesieniu do założonego celu pracy).
6. Spis piśmiennictwa
7. Streszczenie/Summary
8. Aneks

STRUKTURA PRACY TYPU STUDIUM PRZYPADKU

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

1. Wstęp i cel pracy
2. Przegląd piśmiennictwa
3. Materiał i metody
4. Wyniki (wyniki własne, zebrane przez autora)/Dyskusja
5. Wnioski/Podsumowanie
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy/studium przypadku w odniesieniu do założonego celu pracy)
6. Spis piśmiennictwa
7. Streszczenie/Summary
8. Aneks

STRUKTURA PRACY PRZEGLĄDOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

1. Wstęp
2. Przegląd piśmiennictwa
(rozdział powinien zawierać dogłębną analizę aktualnego stanu wiedzy na temat będący przedmiotem realizowanej pracy oraz posiadać wyraźne elementy syntezy tematu)
3. Wnioski/Podsumowanie
4. Spis piśmiennictwa
5. Streszczenie/Summary
6. Aneks

WYMOGI EDYTORSKIE PRAC DYPLOMOWYCH

Praca dyplomowa jest archiwizowana w systemie APD (Archiwum Prac Dyplomowych), wobec czego wymagane jest odpowiednie jej sformatowanie.

1. Format strony – A4.
2. Tekst pracy, oprócz strony tytułowej, tytułów rozdziałów i podrozdziałów powinien być napisany z wyrównaniem między marginesami (wyjustowaniem), czcionką Times New Roman (TNR), wielkość 12 pkt., z interlinią 1,5.
3. Wymogi dotyczące konstrukcji rozdziałów:

1. Tytuł rozdziału

(Nowa strona, TNR, 16 pkt., bold, odstęp 12 pkt.)

Tekst – wyrównywanie do prawej i lewej strony (tekst wyjustowany)

(TNR, 12 pkt., wcięcie: z lewej 0 cm, z prawej 0 cm, pierwszy wiersz 0,75 cm; interlinia 1,5 wiersza)

1.1. Tytuł podrozdziału

(TNR, 14 pkt., bold, odstęp przed – 12 pkt., odstęp po – 10 pkt.)

Tekst jw.

1.1.1. Tytuł podpunktu

(TNR, 12 pkt., bold, odstęp przed – 10 pkt., odstęp po – 8 pkt.)

Tekst jw.

4. Każdy rozdział musi zaczynać się od nowej strony.
5. Początek akapitu z wcięciem 0,75 cm, bez odstępu przed akapitem, ale po tytule rozdziału/podrozdziału należy zostawić jedną linię pustą.
6. Ze względu na dwustronny wydruk tekstu należy zastosować marginesy lustrzane (szerszy margines od strony grzbietu pracy); margines górny – 2,5 cm, margines dolny – 2,5 cm, margines lewy – 3,5 cm, margines prawy – 1,5 cm).
7. Numeracja stron – w stopce, wyśrodkowana, czcionka TNR 10 pkt., wysokość stopki 1,25 cm. **UWAGA – STRONA TYTUŁOWA**, strony z podziękowaniami oraz strony zawierające **SPIS TREŚCI** nie są numerowane. Strona z rozdziałem **WSTĘP** musi być

opatrzona numerem, kolejnym i wynikającym z liczby stron poprzedzających ten rozdział. **UWAGA** – numeracja stron może wymagać zastosowania podzielenia tekstu na sekcje, na co należy zwrócić szczególną uwagę.

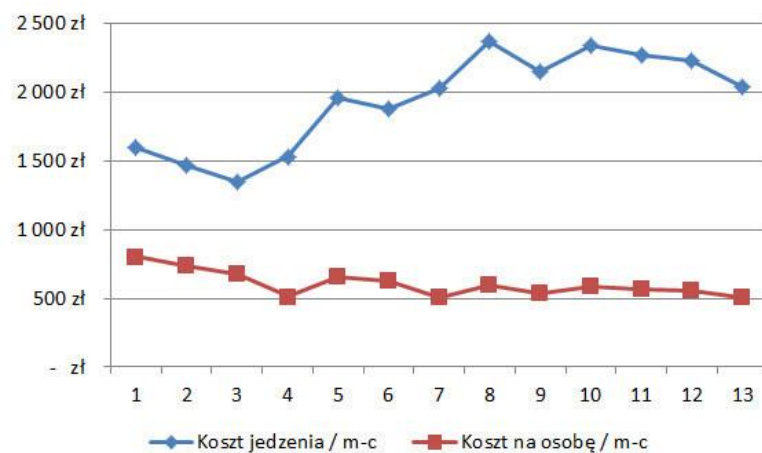
8. Orientacja stron powinna być pionowa. Orientacja pozioma dopuszczalna jest w przypadku dużych tabel, wykresów lub fotografii.
9. **SPIS TREŚCI** – tę część pracy należy sporządzić wykorzystując możliwości edytorów tekstu do sporządzania automatycznych spisów treści. Nie jest polecany sposób tworzenia spisu treści „ręcznie” poprzez wpisywanie tytułów rozdziałów (podrozdziałów) i numerów stron, np. do tabeli lub z wykorzystaniem tabulatora.
10. Nie należy stosować odnośników w stopce strony. Uwagi, komentarze i wtrącenia należy zawrzeć w głównym tekście.
11. Przykład zamieszczenia tabeli (należy podać autora tabel, rycin czy fotografii, jeśli nie są własnego autorstwa:

Tabela 1. Tytuł tabeli bez kropki na końcu, wyrównany do lewej [Nowak, 2007]
(TNR, 12 pkt., interlinia 1 wiersz,)

Lp.	Tekst w tabeli (TNR, 12 pkt.)								
1									
2									
...									

Legenda (TNR, 10 pkt.)

12. Przykład zamieszczenia wykresu, ryciny lub fotografii (wyśrodkowany):

Wykres 1./Ryc. 1./Fot. 1. Treść podpisu pod wykresem/ryciną/fotografią wyśrodkowana
[Nowak i Kowalski, 2012]
(TNR, 12 pkt., interlinia 1 wiersz)

13. Numeracja tabel, wykresów, rycin i fotografii powinna być jednolita w całym tekście pracy – Tabela 1., Tabela 2. itd., Wykres 1., Wykres 2. itd., Ryc. 1., Ryc. 2. itd. lub Fot. 1., Fot. 2. itd. W tekście pracy należy zawrzeć odwołanie do wszystkich tabel, wykresów, rycin i fotografii:
jeśli opisywana jest tabela (tab.1), wykres (wykres 1), rycina (ryc. 1) lub fotografia (fot. 1);
lub – Na rycinie 1. przedstawiono..... W tabeli 1. zestawiono ..... Wykres 1. prezentuje..... jeśli wyrażenia te stanowią integralną część zdania.

14. Spis tabel, wykresów i rycin można umieścić w **ANEKSIE** wg poniższego wzoru (należy podać numer strony, na której tabela, wykres, rycina, lub fotografia jest umieszczona).

Spis tabel

Tabela 1.	Tytuł tabeli	Str.
Tabela 2.	Tytuł tabeli	Str.
...		

Spis wykresów

Wykres 1.	Podpis wykresu	Str.
Wykres 2.	Podpis wykresu	Str.
...		

Spis rycin

Rycina 1.	Podpis rysunku	Str.
Rycina 2.	Podpis rysunku	Str.
...		

Spis fotografii

Fotografia 1.	Podpis rysunku	Str.
Fotografia 2.	Podpis rysunku	Str.
...		

15. Poszczególne linie nie powinny kończyć się pojedynczymi literami, tj.: „i”, „a”, pozostawionymi w ostatnim miejscu w wersie.

16. Praca musi zawierać cytowania w tekście wszystkich pozycji zawartych w rozdziale **SPIS PIŚMIENICTWA**. Obowiązuje sposób cytowania wg systemu harwardzkiego [Nazwisko, Rok], w przypadku dwóch autorów [Nazwisko i Nazwisko, Rok]. W przypadku większej liczby autorów niż 2 [Nazwisko i in., Rok]. Cytując jednocześnie kilka pozycji różnych autorów należy uszeregować je alfabetycznie, np.: [Barczak i in. 2018; Bogucka i in., 2010; Podkówka i in., 2012]. Cytując jednocześnie kilka pozycji jednego autora należy je uszeregować od najstarszej do najnowszej, np.: [Nowak, 1978; Nowak i in., 1990; Nowak i Kowalska, 2001]. Cytując jednocześnie kilka pozycji jednego autora opublikowane w jednym roku należy oznaczyć te pozycje kolejnymi małymi literami: a, b, c, np.: [Kowalski, 2015a; Kowalski, 2015b], itp.

Jeżeli cytowania są częścią zdania należy zapisać to następująco: Nazwisko [Rok], np. Jak podaje Kowalski [2019] zawartość.... Według Jankowskiego i Kowalskiego [2018] stężenie.....

Rozporządzenia, normy i raporty cytujemy w tekście następująco:

[Raport WIOŚ, 2018] lub w Raporcie WIOŚ [2018]; [Rozporządzenie Rady (WE), 2009] lub w Rozporządzeniu Rady (WE) [2009], [Norma, PN-EN 13805/2003] lub w normie [PN-EN 13805/2003]; [Rozporządzenie MRiRW, Dz. U., 2001] w Rozporządzeniu MRiRW [Dz. U., 2001].

W tekście cytujemy pełne adresy stron internetowych: [\[https://pl.wikipedia.org/wiki/Jezioro_Lusowskie\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jezioro_Lusowskie).

Nie należy umieszczać odwołań do cytowanego piśmiennictwa w stopce strony.

17. Rozdział **SPIS PIŚMIENNICTWA** – powinien zawierać **wykaz wszystkich materiałów źródłowych** zacytowanych w pracy, czyli wszystkich artykułów naukowych, artykułów popularno-naukowych, materiałów konferencyjnych, pozycji książkowych, rozporządzeń, norm i raportów. Lista powinna być posortowana alfabetycznie. Pozycje w spisie piśmiennictwa powinny być ponumerowane kolejnymi liczbami arabskimi.

Wykaz adresów stron internetowych należy zamieścić **oddzielnie** (po ostatniej pozycji **SPISU PIŚMIENNICTWA**, bez konieczności ich numerowania).

Szczegółowy opis sporządzenia **SPISU PIŚMIENNICTWA** podano poniżej.

Nazwisko Inicjał(y) Imienia., Nazwisko Inicjał(y) Imienia. (Rok) Tytuł publikacji. Nazwa czasopisma, Rocznik (Nr zeszytu), strona-strona. DOI:

Jeżeli cytowanie dotyczy materiałów konferencyjnych, zamiast nazwy czasopisma należy wpisać: „Tytuł konferencji”, strony zgłoszonego materiału, Miejscowość, Datę konferencji.

Spis piśmiennictwa należy przygotować zgodnie z poniższymi przykładami, opisanymi szczegółowo dla artykułów naukowych, artykułów popularno-naukowych, materiałów konferencyjnych, książek lub rozdziałów w książce, rozporządzeń, norm, raportów.

Artykuły naukowe, popularno-naukowe

Andrews S.R., Sahu N.P., Pal A.K., Kumar S. (2009) Haematological modulation and growth of *Labeo rohita* fingerlings: effect of dietary mannan oligosaccharide, yeast extract, protein hydrolysate and chlorella. *Aquaculture Research*, 41(1), 61-69. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2109.2009.02304.x>

w przypadku artykułu popularno-naukowego zaczerpniętego ze strony internetowej, zawierającego nazwiska autorów, ale nieposiadającego numerów stron, numeru rocznika, zeszytu, itp. należy podać nazwiska autorów, rok i tytuł publikacji oraz adres strony internetowej, na której artykuł jest dostępny

Gaworski M., Boćkowski M. (2015) Produkcja kiszonek z kukurydzy w silosach i przyzmach. *Hodowca drobiu*.

[<http://www.portalhodowcy.pl/hodowca-bydla-archiwum/116-hodowca-bydla-9-2015/1892-produkcja-kiszonek-z-kukurydzy-w-silosach-i-pryzmach>]

*w przypadku artykułu popularno-naukowego zaczerpniętego ze strony internetowej i nieposiadającego nazwisk autorów, numerów stron, numeru rocznika, zeszytu, itp. podajemy adres strony internetowej w **Wykazie adresów stron internetowych***

Materiały konferencyjne

Stanek M., Roślewska A., Janicki B. (2010) Comparison of total cholesterol content and fat in meat of chosen fish species from central Poland. IVrd International Scientific Conference – “Meat in technology and human nutrition, condition determining production of meat and processed meats in view of cultural heritage and expectations of contemporary consumers”, Poznań – Rosnówko, Poland, 23-24 czerwca 2010, 84-85.

Pozycje książkowe

pozycje książkowe jedno lub wieloautorskie

Nikonorow M., Urbanek-Karłowska B. (1987) Toksykologia żywności. Wyd. II, Wyd. PZWL, Warszawa.

pozycje książkowe wieloautorskie opracowane pod redakcją jednego autora

Jamroz D. (red) (2015) Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo. Wyd. II, Wyd. PWN, Warszawa.

Sikorski Z. (red) (2002) Chemia żywności. Wyd. IV uaktualnione, Wyd. WNT, Warszawa.

Rozdziały w książkach

Wójciak K.M., Dolatowski Z.J. (2010) Wpływ warunków dojrzewania na jakość fizykochemiczną fermentowanych kiełbas surowych z dodatkiem probiotyku. W: Probiotyki w żywności. Red. Kołożyn-Krajewska D. i Dolatowski Z.J., Wyd. Nauk. PTTŻ, Kraków, ss. 81-102.

Rozporządzenia, normy, raporty

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. poz.842).

PN-EN 13805/2003 – Artykuły żywnościowe. Oznaczanie pierwiastków śladowych. Mineralizacja ciśnieniowa.

Raport WIOŚ (2018) Raport o stanie środowiska w województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 roku.

Wykaz adresów stron internetowych

https://pl.wikipedia.org/wiki/Jezioro_Lusowskie [Data dostępu: 24.04.2019].

<http://www.portalhodowcy.pl/hodowca-bydla-archiwum/213-hodowca-bydla-9-2016/2071-produkcja-kiszonki-z-kukurydzy-krok-po-kroku> [Data dostępu: 15.05.2019].

Należy unikać cytowania z Internetu piśmiennictwa niewiadomego pochodzenia. Jeżeli jednak takie cytowania znajdują się w tekście pracy, oprócz adresu internetowego należy bezwzględnie podać datę kiedy autorka korzystała/autor korzystał z tego źródła.

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy
im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
w Bydgoszczy
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
Kierunek studiów:
Specjalność:

Imię Nazwisko *(TNR, 16 pkt.)*

Tytuł pracy *(TNR, 24 pkt., bold)*

Title in English *(TNR, 14 pkt.)*

Praca inżynierska/magisterska wykonana
w Katedrze Nazwa Katedry
Promotor: tytuł/stopień naukowy Imię Nazwisko
Konsultant merytoryczny: *(opcjonalnie)*

Bydgoszcz, rok